

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND, O., MONDAY MORNING, APRIL 13, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

V teku enega meseca bodo ameriški letalci bombardirali po Nemčiji

Zed države in Anglija smatrajo Hitlerja za sovražnika številka 1. Samo s pomočjo Rusije se ga bo strlo, zato je treba dati zdaj Rusiji vso pomoč.

London. — Ameriška letalska sila se bo pridružila angleški v teku enega meseca in obe hosta skupno začeli z vso silo bombardirati po Nemčiji in storili vse v svojih močeh, da se pomaga Rusiji v boju proti Hitlerju. Tako se zagotavlja za najvišjih vojaških krogov.

To, se zagotavlja nadalje, je glavni namen obiska načelnika ameriškega generalnega štaba, generala Marshalla, in ravnatelja posojilnega sklada, Harryja Hopkinsa, katera smatrajo za intimna zaupnika predsednika Roosevelta.

Novi bombniki, Stirling tipa, ki imajo po štiri motorje in ki lahko nesejo 8 ton bomb, so bili preleteni zdaj angleškim zračnim škatromom, ki so sinoči z obiskali nemško ozemlje in v Nemčiji zasedene kraje in poročili v Porurju ogromno množico bomb je bilo vrženih na štiri noči na nemško ozemlje, naznanja letalsko minirano. Povprečno je bila vržena v teh štirih nočeh vsako milo po ena bomba.

Od več sto angleških bombnikov, ki so poleteli na Nemčijo, je bilo trinajst izgubljenih na padu na Kruppove tovarne v Porurju. Glavni cilj angleških bombnikov je bila nemška industrija v Essenju. Drugi škatroni bombardirali Havre in druga nemška območja.

Hitlerjevi gauleiterji (guvernerji), ki so dobili ukaz, da zatro revolto, poročajo, da so nabili po vseh okupiranih deželah letake, v katerih se grozi z masnim pobijanjem talcev in tudi z masnim razdejanjem celih vasi in mest, ako bo dobila revolta večji obseg. Hitler se boji, da bi se podjarmljeni narodi dvignili, kar bi zelo oviralo njegovo spomladansko ofenzivo.

Ameriški general Marshall, ki je v Londonu, pazno študira poročila o nameravani revolvi evropskih narodov, ker bi to igralo zelo važno vlogo v pomoči zavezniškim. Nekateri svetujejo, naj bi se ljudem povedalo, da s splošno vstajo počakajo, dokler ne bodo zavezniški pripravili v vojaštvom vpasti v Evropo. Tedaj bi pa narodi v posameznih deželah lahko mnogo pomagali.

Po raznih krajih Evrope je položaj sledeč: Nemci so posvarili prebivalstvo francoskega pristanišča Brest z obsednim stanjem, ker se boje, da pošiljajo Angležem važna poročila.

Ameriška letalska sila se bo pridružila angleški v teku enega meseca in obe hosta skupno začeli z vso silo bombardirati po Nemčiji in storili vse v svojih močeh, da se pomaga Rusiji v boju proti Hitlerju. Tako se zagotavlja za najvišjih vojaških krogov.

To, se zagotavlja nadalje, je glavni namen obiska načelnika ameriškega generalnega štaba, generala Marshalla, in ravnatelja posojilnega sklada, Harryja Hopkinsa, katera smatrajo za intimna zaupnika predsednika Roosevelta.

Novi bombniki, Stirling tipa, ki imajo po štiri motorje in ki lahko nesejo 8 ton bomb, so bili preleteni zdaj angleškim zračnim škatromom, ki so sinoči z obiskali nemško ozemlje in v Nemčiji zasedene kraje in poročili v Porurju ogromno množico bomb je bilo vrženih na štiri noči na nemško ozemlje, naznanja letalsko minirano. Povprečno je bila vržena v teh štirih nočeh vsako milo po ena bomba.

Od več sto angleških bombnikov, ki so poleteli na Nemčijo, je bilo trinajst izgubljenih na padu na Kruppove tovarne v Porurju. Glavni cilj angleških bombnikov je bila nemška industrija v Essenju. Drugi škatroni bombardirali Havre in druga nemška območja.

Hitlerjevi gauleiterji (guvernerji), ki so dobili ukaz, da zatro revolto, poročajo, da so nabili po vseh okupiranih deželah letake, v katerih se grozi z masnim pobijanjem talcev in tudi z masnim razdejanjem celih vasi in mest, ako bo dobila revolta večji obseg. Hitler se boji, da bi se podjarmljeni narodi dvignili, kar bi zelo oviralo njegovo spomladansko ofenzivo.

Ameriški general Marshall, ki je v Londonu, pazno študira poročila o nameravani revolvi evropskih narodov, ker bi to igralo zelo važno vlogo v pomoči zavezniškim. Nekateri svetujejo, naj bi se ljudem povedalo, da s splošno vstajo počakajo, dokler ne bodo zavezniški pripravili v vojaštvom vpasti v Evropo. Tedaj bi pa narodi v posameznih deželah lahko mnogo pomagali.

Po raznih krajih Evrope je položaj sledeč: Nemci so posvarili prebivalstvo francoskega pristanišča Brest z obsednim stanjem, ker se boje, da pošiljajo Angležem važna poročila.

Quisling je preklical ukaz, da se zapre vse norveške duhovnike

Stockholm, 11. apr. — Norveški oblastnik Quisling je preklical ukaz, da se zapre vseh 1.100 luteranskih duhovnikov, ki so se uprli odredbi, da pristopijo k vladni stranki. Quisling je najbrže dobil ukaz iz Berlina. Nemčija se je zbal jeze norveškega ljudstva, če bi se zaprlo vse duhovnike.

Quisling je bil ukazal, da se zapre vse duhovnike, če do sobote popoldne ne preklčejo svoj izstop iz cerkve. Ako se ne bodo pokorili, je zagrozil, bo poslal v nedeljo na prižnico lajke. Toda ker so duhovniki vztrajali pri svojem, je Quisling preklical aretacije.

Quisling je najprej aretirati štiri škofe in jih poslal v konfinacijo čes, da so nahajali svoje duhovnike. Ti škofje so še vedno zaprti.

Nemčija z vso silo zatira revolto v okupiranih deželah in grozi s pobijanjem talcev

London. — Tukaj se poroča o novem valu strahovlade preko okupirane Evrope, ko skuša nemška Gestapo in vojaštvo zatreti rastočo revolto proti Nemčiji, ki se dviga vse od Norveške pa do jugoslovanskih gor.

Hitlerjevi gauleiterji (guvernerji), ki so dobili ukaz, da zatro revolto, poročajo, da so nabili po vseh okupiranih deželah letake, v katerih se grozi z masnim pobijanjem talcev in tudi z masnim razdejanjem celih vasi in mest, ako bo dobila revolta večji obseg. Hitler se boji, da bi se podjarmljeni narodi dvignili, kar bi zelo oviralo njegovo spomladansko ofenzivo.

Ameriški general Marshall, ki je v Londonu, pazno študira poročila o nameravani revolvi evropskih narodov, ker bi to igralo zelo važno vlogo v pomoči zavezniškim. Nekateri svetujejo, naj bi se ljudem povedalo, da s splošno vstajo počakajo, dokler ne bodo zavezniški pripravili v vojaštvom vpasti v Evropo. Tedaj bi pa narodi v posameznih deželah lahko mnogo pomagali.

Po raznih krajih Evrope je položaj sledeč: Nemci so posvarili prebivalstvo francoskega pristanišča Brest z obsednim stanjem, ker se boje, da pošiljajo Angležem važna poročila.

Ameriška letalska sila se bo pridružila angleški v teku enega meseca in obe hosta skupno začeli z vso silo bombardirati po Nemčiji in storili vse v svojih močeh, da se pomaga Rusiji v boju proti Hitlerju. Tako se zagotavlja za najvišjih vojaških krogov.

To, se zagotavlja nadalje, je glavni namen obiska načelnika ameriškega generalnega štaba, generala Marshalla, in ravnatelja posojilnega sklada, Harryja Hopkinsa, katera smatrajo za intimna zaupnika predsednika Roosevelta.

Novi bombniki, Stirling tipa, ki imajo po štiri motorje in ki lahko nesejo 8 ton bomb, so bili preleteni zdaj angleškim zračnim škatromom, ki so sinoči z obiskali nemško ozemlje in v Nemčiji zasedene kraje in poročili v Porurju ogromno množico bomb je bilo vrženih na štiri noči na nemško ozemlje, naznanja letalsko minirano. Povprečno je bila vržena v teh štirih nočeh vsako milo po ena bomba.

Od več sto angleških bombnikov, ki so poleteli na Nemčijo, je bilo trinajst izgubljenih na padu na Kruppove tovarne v Porurju. Glavni cilj angleških bombnikov je bila nemška industrija v Essenju. Drugi škatroni bombardirali Havre in druga nemška območja.

Hitlerjevi gauleiterji (guvernerji), ki so dobili ukaz, da zatro revolto, poročajo, da so nabili po vseh okupiranih deželah letake, v katerih se grozi z masnim pobijanjem talcev in tudi z masnim razdejanjem celih vasi in mest, ako bo dobila revolta večji obseg. Hitler se boji, da bi se podjarmljeni narodi dvignili, kar bi zelo oviralo njegovo spomladansko ofenzivo.

Ameriški general Marshall, ki je v Londonu, pazno študira poročila o nameravani revolvi evropskih narodov, ker bi to igralo zelo važno vlogo v pomoči zavezniškim. Nekateri svetujejo, naj bi se ljudem povedalo, da s splošno vstajo počakajo, dokler ne bodo zavezniški pripravili v vojaštvom vpasti v Evropo. Tedaj bi pa narodi v posameznih deželah lahko mnogo pomagali.

Komaj 10 od 100 v starosti 36 do 45 let bo poklicanih v armado

Washington. — Zdaj se dela na načrtu za registracijo onih moških, ki so stari od 18 do 20 let. Ti še niso registrirani, ker po postavi niso klicani v armado, dokler ne dosežejo 20. leta. Do 1. junija bodo razstavili po razredih vse one, ki so se registrirali 16. februarja in potem bo vlada lahko začela s tretjo registracijo. 20 let stari, ki so se registrirali 16. februarja, bo klicani v maju ali juniju v armado.

Oni, ki so stari od 36 do 45 leta, bodo klasificirani komaj do jeseni. In od teh se ne pričakuje več kot 10 od 100, da bodo klicani v armado. Sodi se, da jih bo komaj 10% sposobnih za vojaške ali ki nimajo doma odvisnih oseb.

Naborne komisije bodo dobile vprašalne pole za registracijo v vojno industrijo. Vseh 51 nabornih komisij v okraju Cuyahoga okraju bo dobilo danes vprašalne pole, na katere bodo napisale poklicne zmožnosti moških od 45 do 65 leta, ki se bodo registrirali 27. aprila. Vladni posredovalni urad za delo bo potem iz teh vprašalnih pol mobiliziral delovno silo za vojno industrijo.

Trije dnevi so dolženi za registracijo moških od 45 do 65 leta in sicer na 25., 26. in 27. aprila. Naborne komisije so dobile naročilo, naj bodo ljudje, ki bi se hoteli prostovoljno javiti za pomoč pri registraciji in da naj dobe tudi prostore za registracijo. V Cuyahoga okraju se bo registriralo okrog 130.000 moških na gori omenjene dneve.

Tajna policija je prišla v N. Y. 64 Nemcev. New York. — Ameriška tajna policija poroča, da je aretirala 64 Nemcev, med temi mnogo članov nemške organizacije vojnih veteranov. Pri njih so dobili orožje in municijo. Med prijeti mi je nek 20 letni fant, pri katerem so dobili ameriško vojaško uniformo. V to uniformo se je oblekel, kadar je hotel v Washington, da so ga motoristi po poti pobrali in ga vozili zastonj. Imel je tudi pri sebi vstopnico za galerijo v senatni zbornici.

Vile rojenice. Mr. in Mrs. Frank Trček iz 973 Addison Rd. sta dobila obisk prijaznih rojenic, ki so jima prinesle založeno hčerko. Mati in dete se dobro počutita v Booth Memorial bolnišnici, 1881 Torbeson Drive. Materino deklško ime je bilo Jennie Bogataj. Mr. in Mrs. Nick Trček iz 1006 E. 61. St. sta pa že drugič stari očie in stara mama. Čestitamo!

V počast vojakom. V avditoriju Euclid Central višje šole bodo postavili na steni tablo z imeni onih bivših dijakov te šole, ki so zdaj v armadi. 42 imen je imajo in starši so prošeni, da pošljejo šoli imena svojih sinov-vojakov, ki so obiskovali to šolo ali graduirali tukaj.

Pogreb L. Viranta. Pogreb pokojnega Ludwiga T. Viranta bo jutri zjutraj ob devetih iz cerkve Philip Neri, St. Clair Ave. in 82. cesti; mesto iz cerkve sv. Pavla na Chardon Rd.

Japonci so se izkrcali na otoku Cebu, kjer so nalezili na močan odpor.

Washington. — Japonci so se izkrcali na najmanj šestih točkah otoka Cebu, ki je del Filipinskega otočja. Toda mala skupina ameriških in filipinskih vojakov jih drži tesno pri obrežju, pri zadetavajo jim pri izkrcavanju velike izgube.

Cebu je kakih 130 milj dolg in približno 20 milj širok otok, 300 milj južno od Manile. Glavno mesto Cebu šteje 143.000 prebivalcev in je največje mesto na Filipinih za Manilo.

Mornariško poveljstvo tudi javlja, da ni že več kot en mesec poročil o ameriški podmornici Perch in je najbrže izgubljena. Operirala je pri Javi. To je že četrta ameriška podmornica, ki jo smatrajo izgubljenim.

Ameriška podmornica je potopila dve japonski ladji in zadela tretjo

Washington. — Samcata ameriška podmornica, ki je križarila skozi sovražne vode v zahodnem Pacifiku, je potopila Japoncem eno veliko tovorno ladjo in ena manjšo ter zadela in morala potopiti tretjo tovorno ladjo. Zadnji teden je bilo poročano delo neke druge ameriške podmornice, ki je tudi samcata prizadela Japoncem še večjo škodo: potopila je eno križarko, en rušilec in eno transportno ladjo ter poskodovala dve križarki in tri tovorne ladje s torpedi.

Bolgarski kabinet odstopil v protest proti ošiču. Bern, Švica. — V soboto je odstopil bolgarski vladni kabinet, ker je bila večina istega proti želji diktatorja Hitlerja, da bi šla Bolgarija v vojno proti Rusiji in Turčiji. Premier Filoff je sestabil nov kabinet, o katerem pravi, da bo sodeloval z ošičem.

Vesela vest. Mr. in Mrs. Steve Jochum, 1921 Shawnee Ave. naznanjata rojstvo hčerke, ki je bila rojena 30. marca v Polyclinic bolnišnici. Materino deklško ime je bilo Bertha Urbančič, hčerka Mr. in Mrs. John Urbančič iz 18930 Monterey Ave. Čestitamo!

Žalostna vest iz Minn. Joe Starc iz 1096 Norwood Rd. je prejel žalostno vest, da je Elcor, Minn. umrla zadnje sredo Mary Mrhar, katere soproj je umrl že pred desetimi leti. Zapuščena enega sina, pet hčera in več drugih sorodnikov.

Državni avtomobili ne smejo voziti nad 40 milj. Državni uslužbenci v clevelandskem distriktu so dobili iz Columbusa ukaz, da se ne sme voziti nobeno vozilo, ki je last države, nad 40 milj brzine. Kdor bo prekršil ta ukaz, bo ob službo.

AMERIŠKI VOJAK JE HOTEL POROČITI IRSKEGA DEKLETA, PA GA NE SME. Pvt. Herbert Cooke, star 20 let, ameriški vojak zdaj na Irskem, je bil s svojo nevesto že pred oltarjem, ko je zvedel, da s poroko ne bo nič. Mnogo ljudi se je bilo zbralo v cerkvi, da bo videli poroko ameriškega vojaka z irskim dekletom, Thelmo Smith. Toda firbei so morali oditi iz cerkve z dolgim nosom, ker poročni obredi niso bili izvršeni.

Poroča je bila preložena, ker vojak Cooke ni dobil uradnega dovoljenja za poroko. Cooke je slišal, da namerava ameriški kongres sprejeti postavbo, ki bi prepovedovala poroko ameriških vojakov v inozemstvu, pa se je hotel naglo poročiti. Nevesta, hčerka nekega irskega gostilničarja, si je bila nabavila poročno obleko in vse je bilo pripravljeno za veselo svatbo. V zadnjem trenutku so pa ameriške oblasti poroko prepovedale.

Ameriške vojaške oblasti so vznemirjene radi velikega števila zarok med ameriški vojniki in irskimi dekleti.

Kultura v slovenski metropoli

Slovenski Cleveland je podal včeraj tri sijajno uspele koncerte.

Kar ne more dati nobena druga slovenska naselbina v Ameriki, je dal včeraj slovenski Cleveland. Imeli smo kar tri koncerte in pri vsakem je bila zelo lepa udeležba. To znači, da je društveno življenje v Clevelandu sijajno razvito, pa da ni niti najmanjšega znaka pojemanja ali mrtvila. Vsa čast narodu, ki se odziva našim kulturnim prireditvam, še večja čast pa gre kulturnim delavcem, ki se trudijo in žrtvujejo za dobro ime klenega slovenskega naroda.

Koncert Glasbene Matice

V SND na St. Clair Ave. je podala včeraj svoj spomladanski koncert Glasbena matica, pod vodstvom Ivana Zormanana. Program je bil zelo srečno izbran in zbor ter solisti, dueti, kvarteti in seksteti so bili izborni pripravljeni.

„Nekje v Franciji“ je pel mešan zbor po skladbi E. Adamiča. Zelo lepe melodije, vendar je za naše uho četverspev, ki ga je priredil Tone Šubelj, veliko prijetnejši. Ženski zbor je bil zlasti dober v „Moj fantič“.

Zelo dobra sta bila v duetu Carolyn Budan in Louis Grdina, posebno v „Ko lani sem tam mimo šel“.

Kvartet: Louis Belle, Frank Plut, John Nosan in Vencel Frank, je pel ko posrebrn bron. Divni glasovi! „Oj Doberdob“ je silno užgal srca poslušalcev.

Sekstet: Anne Zarnik, Louise Mlakar, Mollie Frank, Minka Kramer, Emily Mahne in June Babbitt, ima zelo skladne glasove in je zlasti ugajal v narodni „Dober večer, ljuba moja“.

V soli je nastopila naša odlična sopranistka Tončka Simčič, ki je včeraj triumfirala v Zormanovi skladbi „Ladje bele, ladje bele.“ Ne samo, da je pela precizno in čeprav v skrajni višini, z največjo lahkoto, ampak je pela to pomenljivo pesem z največjim umevanjem in s čutečim srcem.

Ko je predvajala tožbo „Glase žalne smo prinesle, plač in bolni krik rodu...“ se nam je stisnilo srce ob spominu na domovino, ki nas tužna in zapuščena pozdravlja, kot bi umirajoča mahala v pozdrav.

Ako je dražestna pevka podala smo v besedah „... A prinesle smo i glase silne volje in moči, neupogljivosti, ponosa, vestnika srečnejših dni...“ je tudi pevka zanosno dvignila glas in nam v imenu domovine zaklicala: domovina ne bo klorila.

John Pezdirtz, vrli in pridni društveni predsednik, je pozdravil navzoče, se zahvalil za tako sijajno udeležbo ter nato predstavil glavnega tajnika KSKJ, Josipa Zalarja. Ta je v zanimivem govoru orisal zgodovino društva, katerega je tudi on pomagal ustanovljati s pokojnim župnikom Josip Skurjem; 18 članov je pristopilo v juliju, 1921, a danes šteje 1.401 članstva v obeh oddelkih ter je največje društvo pri KSKJ in sploh največje podporno društvo med Slovenci v Ameriki.

Mr. Zalar je poudarjal, kako je zlasti potrebna mladina pri društvenih in enotni, ki je kakor družina, ki izumrje, ako ni otrok. Zlasti je občinstvo vzhičeno vzelo na znanje, ko je gl. tajnik povedal, da ima KSKJ zdaj že 800 članov v ameriški armadi, pa da teh svojih članov ne bo zapustila. „Šli so v boj za domovino, za nas in za našo svobodo, zato je zdaj tudi dolžna...“

... (Dolje na 3 strani)

nila nikdar! Pianist in dirigent, Ivan Zorman, je ob zadnjem zvoku pesmi udaril na strune, da se je slišalo kot — tako je in tako se bo zgodilo — amen!

Končno je nastopil še mešan zbor, ki je zapel več pesmi, a kot grand finale se je izkazal v Verdijevi skladbi „Rigoletto.“ Tukaj je mojster Zorman pokazal, kako fino izvežban zbor ima.

Petje je zelo dovršeno spremljal na klavir mladi in nadarjeni Edwin Kužnik.

Med zborom smo z veseljem presenečenjem opazili dva nova pevca: Franka Jakšiča in Charles Lauscheta, oba zelo dobre pevske moči.

Na koncertu smo opazili več odličnih zunanjih gostov, kot: Rev. Matt Jagra iz Barbertona, Toneta Šublja, ministra Kosanovića, dr. Furlana, g. in go. Etbir Kristan, Rude Trošta, Mr. in Mrs. Dolčiča iz Girarda.

Balkon je bil popolnoma zaseden, spodaj pa je bila dvorana malodane polna.

Koncert društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ

Zvečer se je pa vršila v Slovenskem domu na Holmes Ave. slavnost 20-letnice društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ. Ob tej priliki je podala godbo tega društva svoj koncert, o katerem se moramo prav laskavo izreči. Včeraj smo imeli prvič priliko slišati koncert te godbe in odkrito rečem, da nismo nikdar pričakovali take finese v instrumentih.

Poleg težkih skladb, ki pa niso bile prav nič dolgočasne, so igrali tudi več domačih skladb, ki so silno ugajale. Tako venček narodnih melodij, katere je priredil za godbo Tony Pucel. Druga skladba, ki jo je priredil za godbo mladi Louis Izanec, ki sam igra pri godbi klarinet, je tudi zelo ugajal občinstvu.

Za zaključek je pa zaigrala godba najlepšo, „Morje adrijsko“, kar je priredil za instrumente neumorni in nadarjeni dirigent Louis Opalek.

Kot rečeno, ta godba je fino izvežbana in bi lahko brez skrbi nastopila pred najbolj razvijenim publiko. Vsa čast, fantje in kar naprej tako!

John Pezdirtz, vrli in pridni društveni predsednik, je pozdravil navzoče, se zahvalil za tako sijajno udeležbo ter nato predstavil glavnega tajnika KSKJ, Josipa Zalarja. Ta je v zanimivem govoru orisal zgodovino društva, katerega je tudi on pomagal ustanovljati s pokojnim župnikom Josip Skurjem; 18 članov je pristopilo v juliju, 1921, a danes šteje 1.401 članstva v obeh oddelkih ter je največje društvo pri KSKJ in sploh največje podporno društvo med Slovenci v Ameriki.

Mr. Zalar je poudarjal, kako je zlasti potrebna mladina pri društvenih in enotni, ki je kakor družina, ki izumrje, ako ni otrok. Zlasti je občinstvo vzhičeno vzelo na znanje, ko je gl. tajnik povedal, da ima KSKJ zdaj že 800 članov v ameriški armadi, pa da teh svojih članov ne bo zapustila. „Šli so v boj za domovino, za nas in za našo svobodo, zato je zdaj tudi dolžna...“

... (Dolje na 3 strani)

... (Dolje na 3 strani)

... (Dolje na 3 strani)

... (Dolje na 3 strani)

... (Dolje na 3 strani)

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 86

Mon., April 13, 1942

Tudi sabotaža je začela z ofenzivo

V evropskih deželah, katere imata okupirane Nemčija in Italija so začeli tudi domoljubi z ofenzivo na celi črti, da bi tako kolikor mogoče ovirali Hitlerjevo spomladansko ofenzivo. Na mnogih tovarnah, ki izdelujejo vojne potrebščine za nacije se je pokazal rdeč petelin in o vedno večji sabotaži se poroča od vseh strani. Poročila iz sledečih dežel pričajo, da so sabotažniki pridno na delu:

NEMCIJA — Ena največjih nemških tovarov Forback je morala prenehati z delom radi nekega "incidenta." Poročila vedo povedati, daso delili več dni prej po okoliških vaseh protifašistične letake in Gestapo je izvedel več aretacij. O več razstrelbah se poroča tudi v municijskih tovarnah blizu Berlina in mnogo inozemskih delavcev je bilo aretiranih. V kemični tovarni blizu Duesseldorfa je nastala razstrelba. V tej tovarni je zaposlenih več sto inozemskih delavcev. V Goeringovih tovarnah v Lincu je nastala razstrelba, kateri je sledil ogromen požar. Več tovarov je bilo popolnoma razdejanih. V teh tovarnah je delalo mnogo Poljakov, Čehov, Belgijcev in Francozov. V Neubergu so delavci "slučajno" polomili več važnih strojev.

ČEHOSLOVASKA — V škodovih tovarnah je sabotaža na dnevnem redu. V eni izmed tovarov je bilo ustreljenih 17 delavcev, ko je vojaštvo streljalo v stavkarje. Orožarna v Brnu je morala prenehati z delom za 14 ur, ker se je pokvarila elektrarna. Drugi dan je nastala razstrelba v puškarini. V škodovih municijskih tovarnah se je sabotaža tako razpredla, da so oblasti postavile vojaško stražo pri vsakem 15. stroju.

FRANCIJA — V 74 jeklnah je bila izvršena sabotaža; 18,000 trakov, napolnjenih z vojnim materialom, je bilo uničenih, 30 municijskih skladišč je zletelo v zrak in 184 vlakov je bilo iztirjenih. Neka tovarna v Parizu je morala zmanjšati svojo produkcijo za 45% radi poškodb na orodju. Blizu Rouena je zletel v zrak vlak, poln municije.

MADŽARSKA — Šest največjih tovarov je bilo poškodovanih, med temi edina tovarna, ki izdeluje kavčug. Poškodovana je bila edina kemična tovarna, ena predilnica in tovarna za spenjače. Razstrelba je nastala v skladišču za municijo in v skladišču za olje.

ITALIJA — 135 nemških vojakov je bilo ubitih, ko se je iztiril vlak na progi Alcamo-Castelvetrano.

ROMUNIJA — Vlada je morala postaviti v tovarne policijo, da se prepreči sabotaža. V železniški nezgodi pri Craiova je bilo ubitih 72 nemških vojakov. Požar je deloma uničil poslopje železniške direkcije v Bukarešti.

GRŠKA — Vlak, ki je vozil nemško vojaštvo, je bil iztirjen v bližini Herra. Več kot 100 nemških vojakov je bilo ubitih in mnogo municije uničene. Ko je vlak skočil s tira, so ga obsuli s strojnimi grški četniki.

POLJSKA — Četniki brez prestanka uničujejo prometne zveze, telefone in brzojave.

JUGOSLAVIJA — Četniki napravljajo pohode na nemške garnizije in na skladišča, pobijajo nemške vojake in vozijo plen v gore.

Da se ne pozabi...

Potem, ko je komisija poročala o svoji najdbi, je kampanja proti Slovincem v časopisju ponehala, toda niti časopisje, niti civilna ali vojaška oblast ni podvzela kakih korakov, da bi se dalo zadostčenje nedolžno preganjanju Slovincem. Še več, na 7. novembra 1922 so pripeljali sedem fantov, ki so jih obdoličili poškodbe spomenika in ki so bili ves ta čas zaprti, pred kriminalno sodišče v Gorico. Trije od teh v starosti od 12 do 16 let, so bili res na Krnu štiri dni po odkritju spomenika in so pobrali par bakrenih vijakov, ki so ležali tam na tleh, ne da bi imeli pri tem kak zločest namen. Vzeli so tudi album, ki je bil namenjen za vpisovanje obiskovalcev na Krnu. Ko je oče enega izmed dečkov videl album, mu je ukazal, naj ga takoj izroči oblastem. Fant je bil aretiran, ko je bil na potu na policijo. Dva mlajša dečka so izpustili radi mladostnosti. Starejši pa, ki je bil star 16 let, je bil obsojen na sedem mesecev in pol ječe ter na globo 200 lir.

Dva osumljenca, ovčji pastir Josip Sovdat in Josip Mikuz, ki sta bila prijeta pod Krnom, ker so dobili pri njima nekaj železnih palic, sta bila obsojena vsak po sedem mesecev in pol ječe in na globo po 200 lir.

Zadnja dva osumljenca, pastirja Ivan Ivančič in Vencelav Bajta, sta bila oproščena, ker sta dokazala, da sta bila na 20. junja ob času poškodbe spomenika, s svojimi ovčami več kot eno uro proč od tistega kraja. Toda državno pravdnštvo je napravilo priziv na sodišče v Trst, ki ju je obsodilo na sedem, odnosno na 15 mesecev ječe in vsakega na 500 lir globe. Poleg tega sta morala pa plačati sodne stroške.

Ena najbolj tragičnih posledic te kazenske ekspedicije fašistične druhali na Slovence pod Krnom, je bila smrt vi-

BESEDA IZ NARODA

Pismo iz New Yorka

V zadnjem pismu sem omenil dejstvo, da se je Amerika obletnici jugoslovanske odločnosti kar dobro oddolžila svoji zaveznici v tisku in v radiu. Kmalu potem sem prejel pismo od nekega Slovence-Jugoslavanca, ki med drugim takole pravi: "Slutim, da vsa ta jugoslovanska proslava od strani Amerike dne 27. marca ni prišla kar sama od sebe. Ali mi moreš povedati, koliko zasluge pri tem ima naša jugoslovanska politična mislija v New Yorku? To-liko rečem: Če je vse to zaslu- ga tistih naših mož, potem blagor telesom, ki so jih nosila, in blagor prsim, ki so jih dojile."

Najbrž ni prav preveč pri- merno, da je fant rabil te bese- de v tej zvezi. Morda se bodo komu zdele preveč svete, da se v taki zvezi uporabljajo. Ampak eno je gotovo, dečko je dal izraza svojim čustvom na na- čin, da bi bolje ne mogel. In ker je stvar pomenljiva tudi za javnost, naj nekoliko povem o tej reči v tem javnem pismu.

Res je veliko vprašanje, ko- liko bi Amerika, popolnoma sa- ma s e b i prepuščena, naredila ob omenjeni obletnici. Pa ni bi- la sama sebi prepuščena. Naša jugoslovanska mislija v New Yorku se je od vsega začetka dobro zavedala, kaj v Ameriki in sploh na svetu pomeni—propaganda. Zato je poskrbela za poseben urad, ki dela za propa- gando med Amerikanci, kakor ga ima tudi v Londonu, če se prav ne motim. V tem uradu se zbira ves material o Jugosla- viji in njenih posameznih de- lih, ki je bil objavljen v ameri- škiskih listih in publikacijah od lanskega leta. Istotako kolikor mogoče vse, kar je bilo govorne- ga po radiu ali drugače. In tega je za cele piramide.

Tako je na primer ta urad te dni spravil v predale kakih 50 radio govorov ali krajskih ko- mentarjev, ki jih je bilo slišati okoli 27. marca. Časopisnih iz- rezkov pa toliko, da bi z njimi lahko pokrili celo peto avenijo.

Pa takrat je ta urad samo žel, kar je bil poprej tedne in tedne sejal. Marljivo je zbiral vsakovrstno snov o Jugoslaviji in vseh njenih posameznih de- lih—vas bo seveda najbolj za- nimala Slovenija—ter ga raz- pošiljal na vse strani Amerike, v prvi vrsti uradništvom in ra- dijskim komentatorjem. Zra- ven je bilo pismo s prošnjo, naj bi se ta snov uporabila zlasti v zvezi s proslavo jugoslovanske obletnice. Istotako so šla pi- sma z obvestili o nameravani proslavi na naslove raznih vi- soko stoječih Amerikancev s primernim opozorilom na spo- šno važnost Jugoslavije in nje- nega stališča v tej vojni. Uspeh se je pokazal v tem, da je pri- šlo našim ministrom mnogo če- stitk v obliki telegramov ali pi- sem od vseh strani.

Nobenega dvoma torej ne more biti, da ima jugoslovans- ka politična mislija pri tem svoje zasluge, in sicer prav ve- like zasluge. Marsikak naš člo- vek še danes ne more razumeti, zakaj je potrebno, da so se ne- kateri jugoslovanski ministri nastanili v New Yorku in tu odprli svoje urade, ki—toliko stanje... Zakaj se niso spravi- li kam med svoje ljudi, se omeji- li na delo med svojim na- rodom. Nekateri celo pravijo in pišejo, čemu so sploh šli v svet in prepustili svoj na ro- doma samemu sebi. Če so kaki voditelji, naj bi ostali doma in magari umrli tam. Tako bi najboljše pokazali, da so junaki.

Kakor kdo stvar razume, ta- karja v Starem Selu. Kot smo že povedali, so bili fašisti udrli med mašo v cerkev in stari župnik se je tako prestrašil, da je kmalu potem zbolel in umrl.

ko o njej govori. Kdor stvari sploh ne razume in kljub temu o njej govori, kaj hočete druge- ga pričakovati ko to, da boste slišali neumnosti? Kako bi bilo mogoče, da bi svet vedel za Ju- goslavijo in njene pravične za- hteve, če bi vsi ostali doma in se dali pobiti ali zapreti v kak "logor"? Na drugi strani pa spet niso mogli vsi od kraja v tujino. Da se vlada reši v ta- kem slučaju, je pač najbolj na- ravna reč. Vlada predstavlja vodstvo države in kot taka lah- ko pričakuje, da bo tujina njen glas poslušala. Ves narod je naprej pričakoval, da bodo mi- nistri šli čez mejo v slučaju po- loma, če bo le mogoče. Poleg njih je pa narodno predstavi- štvu že pred izbruhom v o j n e določilo nekaj posameznikov, ki so bili od naroda samega po- slani ven, da v slučaju poraza pomagajo vladi pri njenem de- lu v inozemstvu.

Vprašanje torej nikakor ni, čemu sploh imamo te ljudi v Ameriki in v Londonu, odgovor nato je jasen in mora biti ja- sen. Samo veseli bodimo, da jih sploh imamo. Vprašanje pa je, v koliko razumejo svoj poklic in če so zmogni svoje naloge vr- šiti. Bolje rečeno, tako vpraša- nje je bilo na mestu, recimo pred šestimi meseci. V tem ča- su, mislim, so se dovolj dobro izkazali pred očmi svojega last- nega naroda tu, pa tudi pred očmi Amerikancev, ki niso pri- šli v to deželo neposredno iz Jugoslavije. Da so se izkazali, je med drugimi reči prav ži- va priča ravno 27. marca, 1942. Z drugo besedo—ti možje ne lenarijo, ampak prav resno de- lajo. In če ravno hočete, da to omenim, bodite prepričani, da med temi delavci nikakor ni na zadnjem mestu naš slovenski minister Franc Snoj.

Nardžič.

Srebrni jubilej društva Bled št. 20 SDZ

Hitro mine čas in že ne bo ga več pri nas... Res hitro mine vse, le vojske so dolge. Tudi 25 let je minilo, dne 11. februarja, odkar smo ustanovili društvo Bled št. 20 Slovenske dobrodel- ne zveze. Ker pa je bil letos kratek prepustni čas, smo vso slavnost postavili na spomladanski čas in sicer na nedeljo 19. aprila.

Ob praznovanju 25 letnice bomo tudi razvili in blagoslovi- li novo društveno zastavo, kate- ro nam je preskrbel Mr. Jože Grdina še lansko leto, ker bi jo v sedanjih časih skoro gotovo ne mogli dobiti. Hvala Jože! Ker se v naši novi domovini smemo še javno pokazati, da smo narodno zavedni Slovenci in kjer nas nih- če ne preganja, zato smo skleni- li, da praznujemo ta srebrni ju- bilej omenjeno nedeljo. Obšir- nejši program pa bo poročan po- zneje.

Za danes naj omenim le toli- ko, da bo dotično nedeljo zjutraj ob pol osmih v cerkvi sv. Lov- renca slovesna sveta maša za vse žive in mrtve člane našega društva. K sveti maši prav pri- jazno vabim vse člane in člani- ce. Spomnimo se pri sveti maši naših umrlih bratov in sester. Popoldne ob pol treh pa bo bla- goslov nove zastave v cerkvi sv. Lovrenca.

Vsi člani in članice našega društva naj zberejo že ob dveh v Slovenskem narodnem domu na 80. cesti. Objubilo je tudi več društev, da se bodo udeležili naše slavnosti. Vsi oni, ki ima- te dotični dan svoje seje, da ma- lo bolj pohitite z njimi, da boste prišli pravočasno. Po paradi, ki se bo razvila iz Slovenskega na- rodnega doma v cerkev k blago-

slovljenju, se podamo zopet na- zaj v dvorano, kjer bo program. Po tem programu pa se vrši v veliki dvorani banket.

Ob času ustanovitve je bilo 108 ustanovnikov, od teh je še 38 živih članov pri društvu. Ne- kaj jih je pomrlo in nekaj pa prestopilo, a zopet nekaj pa sploh društvo pustilo. Danes šteje na- še društvo 378 članov in članic v odraslem oddelku in 145 v mla- dinskem. Torej skupaj 523 čla- nov in članic.

Prav ljudno vam priporoča- mo, da si vstopnice k banketu nabavite pravočasno. Dobite jih lahko pri tajniku Mr. Jos. Per- ko, 3546 E. 81 St., in tudi pri podpisaneu. Skrbeli bomo, da boste vsi zadovoljno postreženi ter veseli šli domov. Naj bi bil dan 19. aprila vesel za vse član- stvo društva Bled kakor tudi za vse posetnike te proslave. Novi zastavi pa želimo: Vihraj ponos- no nad glavami svojih članov, ne bo ti treba iti na bojne po- ljane, kjer se bije na milijone ljudi in kjer imaš tudi ti precej svojih članov. Čuvaj jih, da se zmagoslavno zopet vrnejo nazaj in da ti ostanejo zvesti člani do smrti. Kadar pa božja previd- nost katerega izmed nas pokli- če v večno nebeško domovino, mu izkaži zadnjo čast s tem, da mu stojiš zvesta ob mrtvaškem odru.

Botra, botro in vse naše čast- ne goste, svate, tovariše in dru- žice opišem prihodnjič. Za da- nes pa vam samo ključem na svi- denje na naši slavnosti.

Jacob Resnik.

Slovenski odbor za rusko vojno pomoč

V sredo dne 8. t. m. se je vr- šil v S. N. D. na St. Clair Ave. lepo obiskan sestanek naših društvenih delavcev, na kate- rem je bila organizirana slo- venska podružnica Ruske vojne pomoči (Russian War Relief, Inc.). Shodu je predsedoval Ahacij Prezel. Državni posla- nec in član clevelandskega od- boda Ruske vojne pomoči Mr. Lody Huml je navzočim obšir- no pojasnil namen in pomen te organizacije ter obenem česti- tal clevelandskim Slovincem, da so vzlic prezaposlenosti s svojimi lastnimi problemi na- šli dovolj časa in energije, vpreči se v delo za to koristno in prepotrebno stvar. Nato je bil izvoljen sledeči odbor, ki bo vodil akcijo za Rusijo med cle- vlandskimi Slovenci:

Predsednik Ahacij Prezel, podpredsednik Victor Wood, tajnik Ivan Jontez, pomožna tajnica Ann Mrak, blagajnik Joseph Skuk, zapisnikar Anton Janša in nadzorniki John Tav- čar, Frank Fende, Tony Mrak in Anton Švelc.

Sklenjeno je bilo, da se od- bor pismeno obrne na vse naše organizacije v Clevelandu za denarne prispevke za Rusko vojno pomoč. Zadevni apel bo razposlan v kratkem. Upati je, da se bodo naša društva veliko- dušno odzvala, kajti s tem, da pomagamo Rusiji, pomagamo obenem poteptani Jugoslaviji in naši novi domovini Ameriki, kajti brez Rusije in junaškega odpora njenih armad in poži- rljivosti njenega ljudstva bi bila zavezniška stvar tako re- koč brezupna. Dalje je bilo sklenjeno, da se vrši prihodnja seja v sredo dne 15. aprila ob osmih zvečer v dvorani št. 2 S. N. D. na St. Clair Ave. Na to sejo so vabljene poleg odborni- kov vsi rojaki, ki se zanimajo za Rusko vojno pomoč.

Dne 13. maja se bo vršil v Public Hall ogromen ljudski shod za Rusko vojno pomoč, na katerem bosta glavna govorni- ka sovjetski poslanik Maxim Litvinov in bivši ameriški po- slanik v Moskvi Joseph Davies. Upati je, da bomo tudi Sloven- ci na tem shodu častno zastopa- ni.

Več o naših aktivnostih bo- mo še poročali.

Tajnik.

EDINA, SAMO MOŠKA, NEPRISTRANSKA DRUŽABNA ORGANIZACIJA

Slovenska moška

zveza v Ameriki

Ustanovljena 1. januarja, 1939. Inkorporirana 13. marca, 1939 v državi Ohio.

Glavni sedež: BARBERTON, OHIO

ENA NOVA MODERNA ORGANIZACIJA NA DRUŽABNEM, SPORTNEM IN KULTURNEM POLJU

Nobenih pristopnih stroškov. Ne potrebujete nobene zdravniške preiskave. Pristop od 16. do 55. leta.

Za 25 centov mesečnega asesment, plačuje dobrostoječemu članu do \$100 pogrebni strošek.

Vsak Slovenec bi moral biti član te nove nepristranske organizacije.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRED UDOVICH, 183—22nd St. N. W., Barberton, O.
Prvi podpredsednik: ANTON RUDMAN, 719 E. 157th St., Cleveland, O.
Drugi podpredsednik: MICHAEL TOMSIC, Box 286, Strabane, Penna.
Tajnik: VINCENT H. LAUTER, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.
Blagajnik: JERRY ZUPC, 982 E. 207th St., Euclid, O.
Zapisnikar: JOŽE GRDINA, 6121 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik in prvi nadzornik: JOHN LINTOL, 208—23rd St. N. W., Barberton, O.
Drugi nadzornik: CHARLES BENEVOLO, 16007 Holmes Ave., Cleveland, O.
Tretji nadzornik: NIKOLA KLASAN, 1440 E. 40th St., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR:

Predsednik in prvi odbornik: AUGUST F. SVETEK, 478 E. 152nd St., Cleveland, O.
Drugi odbornik: JOSEPH PIŠKUR, 133 Smithsonian St., Girard, Ohio.
Tretji odbornik: JOHN ROZANCE, 469 E. 149 St., Cleveland, Ohio.

Za pojasnila se obrnite na glavnega tajnika Slovenske Moške Zveze, 1067 Sutherland Ave., Akron, O.

Cenjeni sočlani!

Prvi mesec naše tretje kampanje je že za nami. Napredek še precej lep, ampak bi bil lahko še boljši, če bi se člani res potrudili in agitali za novo članstvo. Polje je rodovitno in ako se potrudimo, bo cilj te kampanje gotovo dosežen.

V zadnjih par mesecih je bila naša prilika obiskati podružnice in nas veseli poročati, da je nekaj posebno agilnih članov naših podružnic, ki so bili mogoče vzpodbuditi vse člane, da bi šli vsi v delo, bi bil napredek kampanje veliko boljši in zanimivejši. Hvaležni pa smo v glavnem uradu za požrtvovalnost, katero vidimo vsak mesec iz lepih poročil naših podružničnih uradnikov. Zapolnite si, da je vaša požrtvovalnost lep dokaz vaše želje za napredek slovenščine in slovenskih organizacij, posebno pa Slovenske moške zveze.

Posebno lep napredek je pokazala, v prvem mesecu tretje kampanje, podružnica št. 5, katere člani in uradniki so se zelo aktivni. Le tako naprej! Druge podružnice pa vprašamo: "ALI BOSTE DRUGI MESEČ KAMPANJE TUDI DOVOLJ DOBRO ŠT. 5 NA PRVEM MESTU?" Vem, da ni v naši organizaciji člana, ki bi bil zadovoljen samo z navadnim napredkom, dobivanjem novega članstva, je tudi potrebna posebna agilnost, da bi lahko pokazali dober napredek.

Slovenska moška zveza v Ameriki ima sedaj že nad 30.000 članov v vojaški službi. Za vse te člane je zadnja konvencija dala ali odobrila dobrostoječnost brez vsakega asesment v vojaške službe. Res je to precej velika obveznost za tako malo organizacijo, ampak če premislimo, pa še premalo, kajti ti fantje so pripravljeni žrtvovati vse, samo da zagotovijo našo bodočnost. Upamo, da se bo vsaka podružnica še posebno tega kampanje potrudila, da pridobi čim več novega članstva, da lahko pokazali našim vojakom, kadar se vrnejo, da mi nismo na ma spali, ampak da smo napredovali tako v članstvu kakor v nanci. Torej delujmo za napredek organizacije slovenskih in mladeničev.

Z bratskim pozdravom,

Vincent H. Lauter, gl. tajnik

Če verjamete al' pa ne

Oče je prišel nekega večera malo bolj pozno domov. Važno se je imel, revež, menda ja! Ustavil se je v kuhinji in ko je odložil suknjo in klobuk, je šel na poizvedovalno patroljo v le- denico. (Gospodinja se pritožuje, da imajo moderne ledenice samo eno napako in ta je, ker se jih ne more zakleniti).

Ko si je napravil odlično ko- čevski sendvič, za kakršnega bi bil v Nemčiji ali Italiji takoj obsojen na smrt, ga je nesel proti sprejemni sobi, da bi ga tam v

Pomagajte Ameriki, kupujte obrambne bonde in znamke.

miru božjem povžil, pa je šel sal iz parlorja glasove. Kdo je tam? Prisluhlil je in kmalu po glasu spoznal, da je v par- lu domača hčerka in njen brat.

Ze je hotel odpreti vrata, bi ju pozdravil, ko ga prosi- proseč glas njegovega brata zeta:

"Zakaj se pa braniš?"
"Nikar me ne sili," je ode- rila njegova hčerka, "ne morem pa ne morem."

"Tudi če to se toliko pome- zame? Saj ne bo nihče bova zvedel; samo midva bova v la." (Oče je pritisnil uho na vrata; tukaj bo nekaj na- bej).

"Ne, to bi bilo pod moje mo- jo. Saj moram pomisliti na je- gega očeta in na svojega star- očeta. Saj bi morala sramo- večati oči, če bi v kaj takega volila," se je zopet oglasila hčerka.

"Če te pa lepo prosim, Saj bi me tako srečnega!" je mu- bil bodoči zet.

"Pravim, da ne, pa ne! Kar volim, volim vedno mo- kratsko listo. Tako je vedno lil moj stari oče, tako voli mo- moj oče in zato niti tebi ne bo ne bom volila za republiko- ee. Ne, pa ne! Torej nikar ne sili!" (Oče se je globoko dahnul)

SATAN IN ISKARIOT

Po nemškem kvirniku K. May

Blah sem, da bi skočil za pri črni vodi. Kvečjemu v štirindvajsetih urah je bilo vse pri kraju.

Pa mnogokaj je bilo še treba pripraviti.

Predvsem je bilo treba obvestiti Nijore, da smo zmagali in zajeli Mogollone. In obvestiti sem jih moral, sicer bi se bili čisto po nepotrebnem izogibali četi, ki nas je "lovila".

Odpisal sem enega izmed oglednikov pa mu zabičal, da se mora skrbno skrivati pred glavnim krdelom Mogollonov. Na potu k Senčnatemu studentu so bili, studentu se je moral izogniti, pa tudi sled za seboj kolikormogoče zabrisati. Če bi ga videli ali pa našli njegovo sled, se je bilo bati, da bi zasumili, kaj se pripravlja.

Pa kljub vsej previdnosti so ga Mogolloni res vneli, kakor sem se tisti dan zvedel. K sreči se niso mnogo zmenili za njegovo. Nepredvidni so bili.

Rad bi bil tudi zvedel, ali so Mogolloni res vzeli s seboj svojega ujetnika, Marto in Murphyja.

Močni veter, poglavar Mogollonov, je sicer Jonatanu Meltonu obljubil, tako je pravil Juditi, da ju bo vzel s seboj. Pa nisem verjel, da bi ju bil. Jezditi nista znala, v kočijo bi ju bil moral naložiti, ki sta z njo pripotovala v mogollonske gore. In kateri indijanski poglavar bo vlačil s seboj na bojni pohod kočijo? In še mlado žensko povrh —

Taka kočija pušča sled, ki je vidna nekaj dni, in kolosek se ne da lahko zabrisati. Šla sva z Winnetouom iskati sled.

Na obrežju Črne vode ni bilo najti ničesar. Tudi ni bilo verjetno, da bi bili Mogolloni vlačili voz po preseki skozi gozd. Stopila sva okoli gozda.

In na zapadni strani — sami smo prišli od vzhoda — sva res našla zelo razločen kolosek. Razbrala sva iz sledov, da je stal voz na robu gozda. Izpregli so in gnali konje napajati, pa spet zapregli in odpeljali kočijo na jug, tam se je kolosek združil s široko sledjo glavnega krdela.

Winnetou je majal z glavo. "So ju le vzeli s seboj —!"

"Prepričani so, da bodo zmagali. In še z lahkoto da bodo zmagali —"

Karajoče je dejal: "Močni veter je zelo nepredviden poglavar!"

Zakaj so ju vzeli s seboj, kaj misliš?"

"Melton mu je prigovarjal. Boji se za ujetnika! Pri Beli peči so ostali samo starci in ženske, takim ljudem pa jih ni hotel prepustiti. Prenevarna sta mu."

"Se je le bal, da prideva za njim k Beli peči, da najdeva tabor prazen in mu odpeljeva dedinjo —"

"Zelo dobro mora biti Melton zapisan pri poglavarju, da ga je prepovril —. Kake sitnosti in pregovoril bo imel s kočijo —! In čemu si je tako sitnost vobče nakopal —? Saj ju bo moral stražiti tudi na bojnem pohodu, in še ostro stražiti!"

"Ni bil pameten! In njegova nepredvidnost se mu bo maščevala! Izgubil ju bo!"

"In tista pot na Ploščad v canon in iz nje —! Po tistem klanecu —! Kako bo prišel z vozom na Ploščad —? Pravil si, da je po klanecu komaj za dva jezdecu prostora. In če je že tudi klanec dovolj širok, za vožnjo gotovo ni pripraven!"

"Morebiti pa Močni veter ne pozna poti v Temni dol —"

"Če je ne pozna, bi jo bil moral dati pregledati! In če tega ni storil, si zasluži, da ga Mogolloni odstavijo! Kdor gre nad sovražnika, se mora predvsem pobrigati za pot."

(Dalje prihodnjic)

1942	APRIL	1942
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

APRIL

- 17.—University Club, koncert v avditoriju SND.
- 18.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ priredi plesno zabavo v SND na St. Clair Ave.
- 18.—Little Flower Cadets, št. 47 SZZ priredi plesno veselico v SND na 80. St.
- 19.—Društvo Najsv. Imena v fari sv. Vida priredi veliko prireditev v korist cerkve v cerkveni dvorani.
- 19.—Dramski zbor Ivan Can. kar, predstava in ples v avditoriju SND.
- 19.—Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. priredi koncert in opereto "Desetnik in sirotica" v SDD na Waterloo Road.
- 19.—Društvo Presv. Srca Jezusovega, št. 55 SDZ priredi plesno veselico v dvorani sv. Pavla na 40. cesti.
- 19.—Pevski zbor "Planina" priredi koncert v SND, Maple Heights, Ohio.
- 19.—Društvo Bled, št. 20 SDZ praznuje 25-letnico obstanka. Ob 2:30 blagoslovitev nove zastave, potem program v SND, zvečer banket.
- 25.—Ohio KSKJ Booster Dance v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 25.—Društvo Lucky Stars, št. 61 SDZ, plesna veselica v avditoriju SND.
- 26.—Pevski zbor Zvon priredi spomladanski koncert v S. N. D. na 80. cesti.
- 26.—Spomladanska priredimladinskega pevskega zbora Škrjančki v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

MAJ

- 2.—Honor Guards SDZ plesna veselica v avditoriju SND.
- 3.—Podružnica št. 41 SZZ, priredi Materinsko proslavo v

SDD na Waterloo Rd.

- 9.—Podružnica št. 50 SZZ plesna veselica v avditoriju Slovenskega narodnega doma.
- 10.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 10.—Podružnica št. 10 SZZ bo imela proslavo 15-letnice ustanovitve in bo priredila Materinski dan v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 10.—Mladinski pevski zbor Črčki priredi koncert in Materinsko proslavo v SND na 80. cesti, začetek ob štirih popoldne.
- 24.—Mladinski pevski zbor Kanarčki priredi koncert in ples v SDD na Prince Ave.
- JUNIJ
- 7.—Društvo sv. Reš. Telesa fare sv. Lovrenca priredi piknik na Basta's Grove.
- 14.—Društvo sv. Križa, št. 214 KSKJ priredi piknik na 6818 Denison Ave.
- 21.—Društvo Napredek, št. 132 ABZ priredi piknik na St. Škovi farni.
- 28.—Pevski zbor Sloga priredi piknik na St. Škovi farni.
- JULIJ
- 12.—Pevski zbor Zvon priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.
- AVGUST
- 2.—S. W. O. C. local 1519 ima piknik na St. Škovi farni.
- 16.—Pevski zbor Sloga ima piknik na St. Škovi farni.
- 23.—Zveza slovenskih društev Najsv. Imena v Clevelandu priredi Katoliški dan na Brae Burn prostorih, 25000 Euclid Ave.
- SEPTEMBER
- 12.—Skupna društva fare sv. Vida imajo plesno veselico v avditoriju SND.
- 19.—Društvo sv. Cirila in

Metoda, št. 18 SDZ ima plesno veselico v avditoriju SND.

26.—Jugoslav Camp, št. 293 WOW ima plesno veselico v avditoriju SND.

27.—Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37 ABZ priredi proslavo 40-letnice obstoja v avditoriju SND.

OKTOBER

- 10.—Honor Guards of SDZ, ples v avditoriju SND.
- 10.—Društvo Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.
- 11.—Mladinska godba fare sv. Vida priredi v SND na St. Clair Ave. popoldne koncert, zvečer pa ples.
- 16.—Carniola Hive, št. 493 T. M. plesna veselica v avditoriju SND.
- 17.—Društvo Clevelandski Slovenci, št. 14 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.
- 24.—Carniola Tent, št. 1288 T. M. plesna veselica v avditoriju SND.
- 25.—Dramski zbor Ivan Can. kar, predstava in pes v avditoriju SND.
- 31.—Društvo sv. Katarine, ZSZ, plesna veselica v avditoriju SND.
- 31.—Slovenska zadružna zveza priredi plesno veselico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

NOVEMBER

- 1.—Glasbena Matica, opera in ples v avditoriju SND.
- 7.—Društvo Clairwoods, št. 40 SDZ ples v avditoriju SND.
- 14.—Društvo Slovenec, št. 1 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.
- 21.—Društvo sv. Ane, št. 4 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.
- 22.—Mladinski pevski zbor SDD na Waterloo Rd. ima prireditev v SDD na Waterloo Rd.
- 22.—Dramski zbor Ivan Can. kar predstava v avditoriju SND.
- 28.—Martha Washington, št. 38 SDZ plesna veselica v avditoriju SND.

Buy U. S. Defense Stamps and Bonds.

Trije koncerti

(Nadaljevanje s 1 strani)

žnost jednote, da jih ne zapusti. In jih tudi ne bo," je poudarjal g. Zalar, ker za vsakim članom, ki bi slučajno padel na bojni poljani, bo jednota plačala polno smrtnino. Vsa čast KSKJ!

Potem je bil predstavljen in navdušeno aklamiran glavni predsednik John Germ, ki je prihitel na to slavnost iz daljnega Puebla, Colo. Gl. predsednik je čestital ustanovnikom in vsem članom, ki so tekom dolgih 20 let tako neumorno delali za društvo, da so ga pripeljali do tega sijajnega števila v članstvu.

Glavni predsednik je poudarjal, da bo KSKJ tudi v bodoče in vedno stopala po poti, ki je pot slovenskega naroda, to je po katoliški poti, po poti za vero in narod. Slovenske fare in slovenska katoliška društva morajo delati roka v roki, kot so delala dozdaj, je klical govornik, ker so drug na drugega navezani.

Povedal je, kako iskreno upa in želi, da bi se mu izpolnila ena želja in ta je, da bi mogel pozdraviti delegacijo na 20. konvenciji v avgustu v imenu 40.000 članstva, do katerega številca ne manjka več dosti. (Gromovito odobravanje).

Predsednik Pezdirtz je potem predstavil še druge glavne odbornike, ki so vsi izrekli toplo čestitke društvu: Mary Hovecher, Ivan Zupan, Stanley Zupan, urednik "Our Page." Pozneje je prišel tudi vrhovni zdravnik dr. M. F. Oman, ki je bil prej zadržan pri bolnikih.

Potem je bil poklican k besedi še priljubljeni domači župnik, msgr. Vitus Hribar, ki nosi v sebi toplo slovansko srce in ki pri vsaki priliki poudarja, in tako je tudi sinoči, da bo še prišel dan, ko bo Slovan vladal svet, a Slovenci bodo vodili Slovane. Pozival je mladino, naj bo poštena in dobra, da bo vodila naš in ameriški narod. Naš narod je bistrega uma in nobene vzroka ni, zakaj bi ne bil povsod prvi, je rekel preč. g. župnik.

Potem je prišel pa težko pričakovani trenutek, ko smo prisilili glavnega predsednika Germa, da je vzel v roke harmoniko in zapel nekaj prav mičnih kupletov s svojim sornim glasom. Občinstvo ga je nagradilo za vsako pesem s sijajnim aplavzom. Čudovito visok in močan tenor ima John Germ in je prav škoda, da ni s svojim odličnim glasom kje v neki veliki ameriški operi.

Končno je glavni predsednik Germ še posebej pohvalil društvene godbenike, ki toliko živčujejo, ko hodijo k vajam ter jim zaklical: "Fantje, le tako naprej za društvo in našo dično KSKJ!"

Pri koncertu je nastopila v spretnih akrobatskih vajah tudi mala Bernice Korošec, ki je kljub svojim nežnim letom pokazala že res veliko izurjenost. Le tako naprej, Bernice!

Zares, prav lep večer smo imeli pri Jožefovcih. Svojo 20-letnico ste lepo praznovali in collinwoodska naselbina in K. S. K. Jednota je prav lahko ponosna na tako društvo.

Koncert mladinske godbe fare sv. Lovrenca

V SND na 80. cesti se je sinoči vršil pa koncert mladinske godbe fare sv. Lovrenca pod spretnim vodstvom dir.

VSE KARKOLI

se potrebuje od zobozdravnika, bodisi izvlečenje zob, puljenje zob in enako lahko dobite v vaše polno zadovoljstvo pri dr. Zupniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je naravno, kadar vam čas dopušča.

Uradni naslov:

DR. J. V. ZUPNIK
6131 St. Clair Ave.
vhod na 62. cesti, Knausovo poslopje.

genta Frank Bečaja. Godbene komade je dirigent zelo posrečno izbral in fantje so pokazali, da so od zadnjic, ko smo jih slišali, zelo veliko napredovali. Skladbe, ki so nekatere zelo težke, so igrali fantje prav moistrojsko in z največjo lahkoto.

V duetu sta nastopila naša priljubljena in vedno tako toplo sprejeta Agnes Žagar in Silvester Paulin. V drugem duetu pa Victoria Zabukovec in Julia Bartol. Vsi štirje so želi toplo pohvalo.

Newburžani so zelo ponosni na to svojo godbo in lahko so, ker fantje res igrajo, da jih je veselje poslušati. Le tako naprej, sebi in narodu v veselje in ponos!

V Nizozemski Indiji je komaj 300.000 evropejcev napram 60.000.000 domačinov.

MALI OGLASI

Brivec dobi delo

Išče se slovenskega ali hrvatskega brivca, ki bi vzel brivnico v najem, ali pa delal zame. Oglasite se pri

Louis Somrak

783 E. 222. St., Euclid, O.

(x)

Trgovina naprodaj

Proda se establišana trgovina z grocerijo in mesnico, ki dela na mesec do \$2.700 prometa; poleg je stanovanje; zidano poslopje; v slovenski naselbini, se nahaja južno od Union Ave. Se proda ali zamenja za hišo za eno ali za dve družini. Za pojasnila vprašajte

Wargo & Mikes

10413 Union Ave.

Telefon Michigan 2440.

(April 13, 15, 17)

Vaša dežela potrebuje vašo izurjenost!

Ako ste izurjeni strojni delavec in ne delate poln čas na vojni produkciji, je vaša dolžnost do dežele, da se zglasite osebno pri

U. S. Employment Service

1244 W. 3rd St.

CH 0980

Nobene vpisnine, Vlada agencija. (88)

Delo dobi ženska

Sprejme se ženska, ki bi delala v beer parlorju. Nobene pranja ali kuhanja. Ne sme biti prestara. Oglasite se pri

Louis Somrak

783 E. 222. St., Euclid, O.

(x)

Hišo išče v najem

Ženska, ki dobro skrbi za hišo in drži čisto, bi rada dobila v najem hišo za eno družino z več sobami; najraje med 53. in 74. cesto. Kdor ima kaj pripravnega, naj pokliče Potomac 4069.

(86)

Delo dobi

Dekle v starosti od 17 do 25 let se sprejme za splošno hišna dela. Lahko ostane čez noč ali hodi domov. Mlad zakonski par z enim otrokom. Pokličite Potomac 4820.

(87)

Soba se odda

Spalna soba za enega ali dva fantja. Vprašajte na 6701 Bonna Ave.

(86)

Delo dobi moški

Moški dobi delo, ki se razume na farmarsko delo. Plača po dogovoru. Oglasite se na 6905 Superior Ave.

(90)

Delo išče

Pridna ženska srednjih let, išče delo za pomoč v restavrantu ali v kuhinji, ali oboje. Kdor bi rad res pridno in snažno žensko, naj pokliče IVanhoe 0090.

(86)

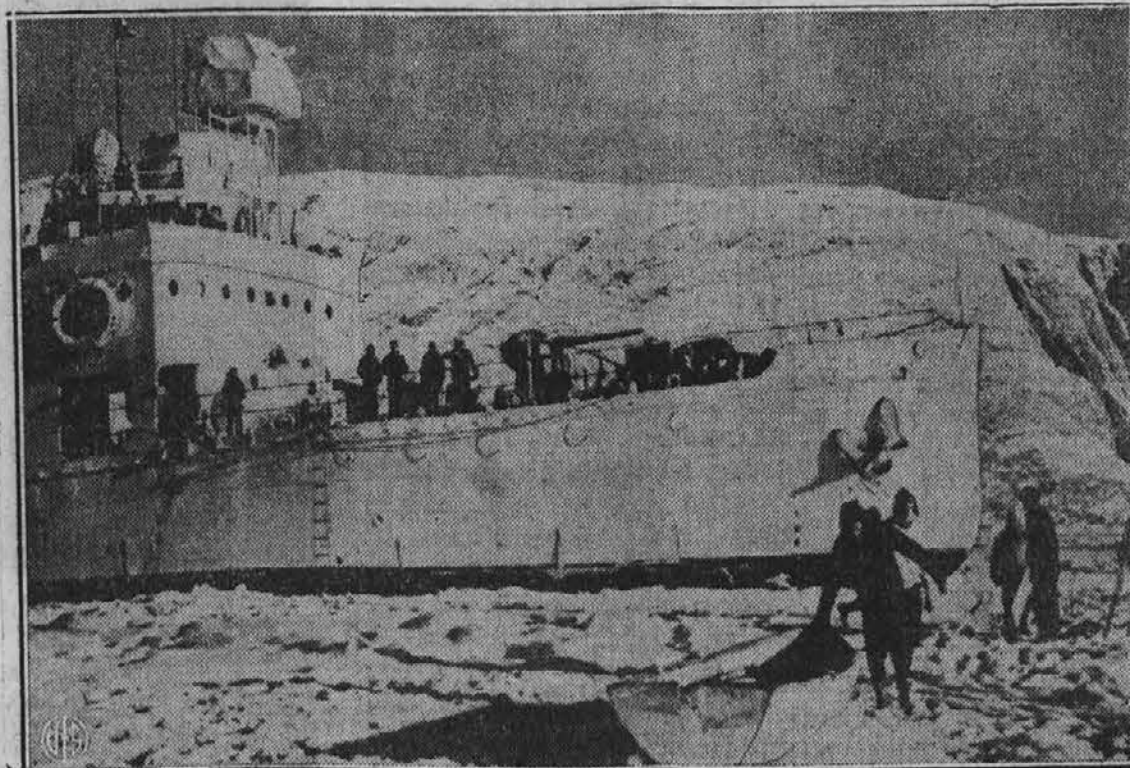
Sobe v najem

V najem se oddajo 4 sobe, zgorej, mirnim in odraslim ljudem. Za naslov se izve na 1084 E. 72. St.

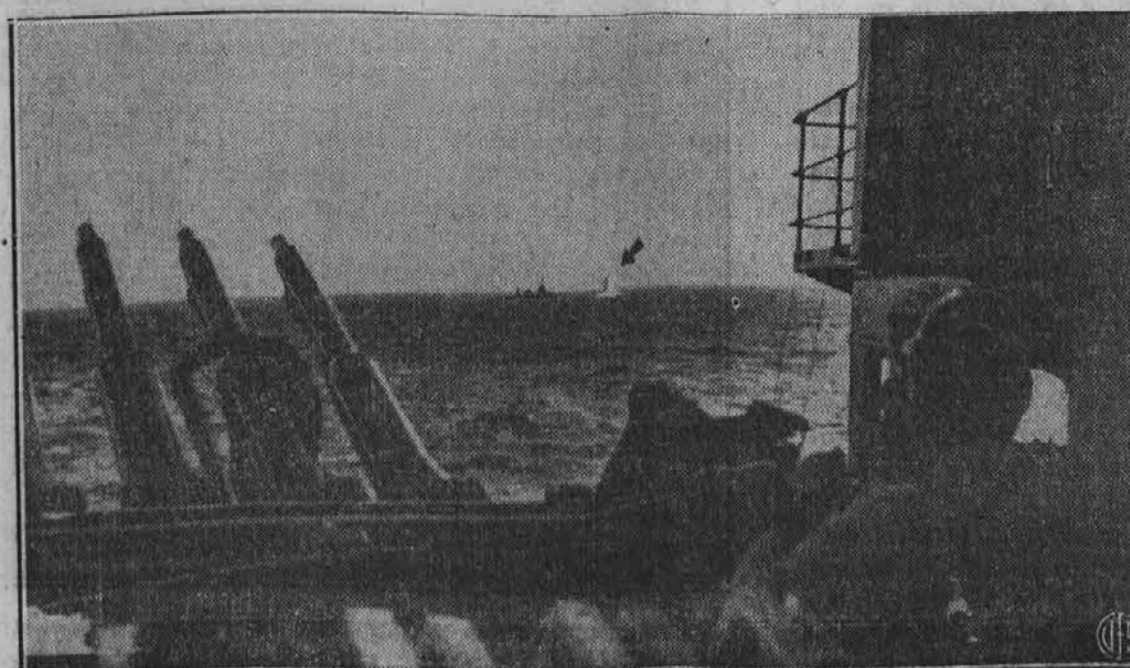
(87)

Priatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th
ENDicott 4212

Na Greenlandiji je narava sama prišla na pomoč in zgradila leden pomol, da je posadka ledolomca Northland obrežne straže Zed. držav lahko poskakala naravnost z ladje na obrežje. Ladja se muči v Severnem Atlantiku v svrhu patroliranja. Osišče bi rado dobilo Greenlandijo za oporišče svojim ladjam in letalom.

Na zgornji sliki je označeno mesto s puščico, kamor je padla japonska bomba, ki je bila namenjena ameriški križarki, ki jo vidimo v bližini. Slika je bila posneta 24. februarja, ko je naša mornarica napadla otok Wake.

RDEČA KOKARDA

ROMAN IZ VELIKE REVOLUCIJE

STANLEY WEYMAN

Toda župnik še vedno ni izpregovoril. Stokrat sem ga bil čul, kako je zatrjeval svoje simpatije do ljudstva in svoje sovraštvo do podkupljivosti, sebičnosti in vseh zlorab uradne oblasti; ura še ni bila minila, kar je z iskrenimi se očmi govoril o padcu Bastilje. Po njegovem nasvetu sem bil dal sežgati sramotni steber; na njegovo prigovarjanje sem bil lanj daroval v času lakote veliko vsoto za prehrano vaščanov. In zdaj, ko sem čakal, da vstane in mi jame prigovarjati, naj zaigram svojo vlogo, je molčal!

Nazadnje se nisem mogel več premagovati.

"Nu?" sem rekel vznemirjeno. "Ali mi nimate ničesar povedati, gospod župnik?"

Tako govorec sem prestavil eno izmed sveč, da bi mu bolje videl v lice. Toda on je še vedno pobešal oči in se ogibal mojega pogleda; njegov obraz je bil zamišljen in njegovi prsti so se igrali z drobtinami.

"Gospod vikont," je dejal naposled z resnim glasom, "po svoji babici sem tudi jaz plemič."

Bilo mi je, kakor da sem pal z neba, ne zato, ker je bila ta podrobnost nova zame, ampak zato, ker sem videl, kam meri.

"In zaradi tega," sem dejal, "zaradi tega bi radi..."

Ustavil me je z mahljajem roke.

"Ne," je rekel rahlo. "Nič ne bi rad. Zakaj vzlic vsemu sem rojen iz ljudstva in s poklicem siromak. Toda..."

"Toda kaj?" sem ponovil zlovollno.

Namesto odgovora je vstal, vzela enega izmed svečnikov in stopil k steni, ki jo je krasila slika mojega očeta, obrobljena z vencem umetno izrezljane listja, in prečital ime, ki je bilo zapisano pod njo:

"Antoine du Pont, vikont de Saux," je rekel kakor sam pri sebi. "Pravičnik je bil in prijatelj siromakov. Bog mu daj večni mir in pokoj!"

Zamišljeno mu je gledal nekaj časa v resni in plemeniti obraz, ki mu je očividno vzbujal mnogo spominov; nato je s svečnikom v roki pristopil k portretu, ki je visel na nasprotni steni.

"Odrien du Pont, vikont de Saux, polkovnik Flandrskega polka," je čital. "Mislim, da je bil ubit pri Mindetu... Vitez svetega Ludvika in kraljevskega doma. Zal plemič je bil in gotovo tudi hraber. Nisem ga poznal."

Odgovoril mu nisem, toda rdečica mi je jela stopati v lice, ko se je obrnil k tretji sliki, za mojimi hrbtom.

"Antoine du Pont, vikont de Saux," je čital tu, dvigaje svečo. "Maršal in per francoski, vitez kraljevskih redov, polkovnik kraljevega doma in član tajnega sveta... Umrl je za kugo v Genovi leta 1710. Slišal sem, da je bil poročen s princezo Rohansko."

Dolgo ga je gledal; nato se je približal četrtemu portretu in stal nekaj trenutkov molče pred njim.

"In tale?" je izpregovoril naposled. "Ta je bil plemič nad plemiči. Antoine, gospod du Pont de Saux, vitez reda svetega Ivana Jeruzalemskega. Širitelj francoskega jezika. Umrl je v La Valetti, tisto leto po veliki oblegi, za ranami, kakor pravijo nekateri — od nezasišane dela in napora, kakor piše redovni letopis. Krščanski vojak je bil."

Ta slika je bila zadnja. Ko jo je župnik nekaj časa ogledoval, se je obrnil in postavil svečo na položeno mizo. Njena gladka plošča je obenem s stenskim opažem požirala vso luč in najina obraza, ki sta bila edina razločno vidna v svetli obdobji, sta se risala na temnem ozadju. Priklonil se mi je. "Gospod vikont," je dejal naposled z rahlo drhtečim glasom, "potomec ste plemenitega rodu."

Skomignil sem z rameni.

"To je znana stvar," sem dejal. "Nu — in?"

"Ne upam se vam dajati nasvetov."

"Toda stvar je dobra!" sem vzkliknil.

"Da," je tehtno odvrnil, "to trdim od nekdaj. Ne upam se preklicati svojih lastnih besed. Toda... stvar ljudstva je stvar ljudstva. Pustite jo ljudstvu."

"Vi govorite tako!" sem se zavzel, osuplo mu strmeč v obraz. "Vi ki ste mi več kot stokrat dopovedovali, da sem človek iz naroda, da je plemstvo izšlo iz ljudstva in da sta v Franciji samo dva stanova: ljudstvo in kralji!"

Nekam žalostno se je nasmehnil in pobobnal s prsti po mizi.

"Govoril sem teoretski," je priznal. "Zdaj, ko bi moral izpremeniti teorijo v prakso, me ostavlja pogum. Zakaj tudi v mojih žilah se prefaka kaplja plemenite krvi, gospod vikont, in verjemite mi, da vem, kaj to pomeni."

"Ne razumem vas več," sem rekel ves zmeden. "Zdi se, gospod župnik, da hočete biti vođa in ogenj, oboje namah. Ko sem vam prejle povedal, da sem na plemiški skupščini govoril v prilog ljudstvu, ste mi pritrjevali."

"Ravnali ste plemenito."

"In zdaj?"

"Tudi zdaj trdim isto," je s prepričanjem odvrnil abbe Benoit. "Plemenito ste ravnali. Borite se za ljudstvo, gospod vikont, toda borite se v svojih lastnih vrstah. Povzdignite svoj glas tam, kjer ne boste želi ničesar razen graje in nespoštovanja. Toda če že mora priti med vašim slojem in med preprostim ljudstvom, med meščani do boja in če se plemič ne more ogniti izbere, da se pridruži svojim stanovskim tovarišem ali pa stopi v vrste ljudstva, tedaj — glas abbeja Benoit je nekoliko zastal in njegova blesta, shujšana roka je rahlo pobobnala po mizi — "tedaj bi vas rajši videl med vašimi ljudmi."

"Zoper ljudstvo?"

"Da, zoper ljudstvo," je odgovoril, kakor da mu gre beseda nerada z jezika.

Strmel sem, da še povedati ne morem, kako.

"Ali, za Boga," sem vzkliknil, "najpreprostejša logika."

"Oh," je nadaljeval, otožno majaje z glavo in dobrohotno gledaje name. "Tu me držite, vem. Logika je zoper mene. Pamet tudi. Stvar ljudstva, stvar, reforme, poštenja, žita po nizki ceni in enake pravice za vse mora biti dobra stvar in tisti, ki jo zagovarja, mora imeti prav. Priznam to, gospod vikont. In ne samo to. Ako bo ljudstvo prepuščeno samemu sebi, ko bo branilo svojo stvar, tedaj bodo izgredili najhujše večji, nego je treba. Zavedam se tega. A čuvstvo mi ne dovoljuje, da bi ravnal tako, kakor velja razum."

"Pomislite na gospoda de

Mirabeau," sem dejal. "Nani, ki ste ga vprico mene imenovali moža!"

"Se danes mislim, da je velik mož," je odvrnil abbe, ne da bi umaknil oči in ne da bi prestal bobnati po mizi.

"Slišal sem, kako ste z občudovanjem govorili o njem."

"Velikokrat."

"In o gospodu de La Fayette?"

"Istovako."

"In o drugih?"

Župnik je pokimal.

"In vendar so vsi ti možje plemiči," sem vztrajal. "Plemiči, ki vodijo ljudstvo."

"Da," je dejal.

"In jih ne grajate?"

"Ne, ne grajam jih."

"Še občudujete jih! Občudujete jih, gospod župnik!" sem ponovil, neprémično mu gledaje v obraz.

"Vem," je dejal. "Vem, da sem slab in nedosleden. Še huje, gospod vikont: nedostaja mi poguma, da bi ravnal po svojem prepričanju. Toda če sam občudujem te može in če se mi vidijo plemeniti in veliki, sem vendar slišal ljudi, ki govorijo o njih povsem drugače. In — imenujte to slabost ali kakor vam drago — poznal sem vas otroka in ne bi hotel, da bi govorili tako tudi o vas. So stvari, ki jih od daleč občudujemo," je nadaljeval, gledaje me s pritvorjeno porednostjo, da bi skril ljubezen, ki mu je sijala iz oči, "in jih vendarle neradi srečavamo pri tistih, ki so nam dragi. Očitek zoper tujca nas ne zadene; če pa vidimo, da pade na prijatelja, bi rajši umrli."

Umolknil je, zakaj glas mu je zastal; minuto ali dve sva oba molčala. Ker mu pa nisem hotel pokazati, kolikanj so me ganile njegove besede, sem vprašal, kakor da hočem odvrniti pogovor:

"Toda moj oče?" sem rekel.

"Tudi on je bil pristaš reforme!"

"Da, reforme, ki naj bi jo izvršili plemenitniki v prilog ljudstvu."

"Toda plemenitniki so me pahnil od sebe!" sem oporekal.

"Stopil sem korak naprej in sem izgubil vse. Zakaj ne bi smel napraviti dveh korakov, da pridobim, kar sem izgubil?"

"Na to pa ne mislite, koliko bi izgubili nadalje?"

"Izgubil? Saj sami pravite, da mora ljudstvo zmagati."

"Tudi v tem primeru," je odgovoril kratko. "Ljudski tribun — toda garjava ovca!"

Prav te besede sem bil izrekel v svojem samogovoru na povratku: zdrznil sem se, ko sem jih spet začul. V tem trenutku me je mahoma prevzela vsa usodnost njihovega pomena in spoznal sem, zakaj se je abbe Benoit tako dolgo obotavljal s svojo sodbjo. Naj bi bili moji nameni še tako čisti in moj pogum še tako vzvišen nad vse — svoje nature vendarle nisem mogel izpremeniti. Če bi bil bil moj napor uspešen, kam bi me mogel povzdigniti? Samo v sijajno osamljenost; ljudstvo, čigar dobitnik bi bil, mi ne bi zaupalo, a plemstvo bi me sovražilo in preklinjalo zaradi moje iznevere.

Marsikdo se ne bi bil ustrašil te gotovosti; nekateri bi se je bili celo razveselili. Jaz pa sem v tem jasnem trenutku začutil, da nisem junak. Stari predsodki so se oglasili v mojih žilah; tradicije, porojene v vekih odličja in gospodstva, so se jele dramiti v mojem spominu. Drget dvoma in nezaupanja me je izpreletel. Zmagoslavno kričanje, ki je trgalo zrak na cahorškem trgu, in okrutni grohot, ki je pozdravil Gontautov padec, sta se iznovala v mojih ušesih. Odmaknil sem se, kakor tisti, ki mahoma zagleda pred seboj prepad.

V tem trenutku je bil moj pogled tako bister, kakor še nikoli ne: in da si je trenutek mi-

nil, njegov učinek je vendarle ostal v meni. Ko se je župnik poslovil in so zaklenili hišo, sem se dohršno uro izprehajal po orehovem drevoredu; zdaj sem se ustajal pred mrežnimi vrati in gledal na cesto, zdaj sem ji obračal hrbet in strmel na mrko gmoto gradu z njegovo ploščato streho, velikim stolpom in stolpičastimi pomoli.

Moj sklep, da ostanem ob strani, je bil storjen. Namenil sem se, da bom z veseljem pozdravil reformo in v svoji okoliščini na vso moč pospeševal njen prihod, a da se svojim stanovskim tovarišem ne bom več postavljal po robu. Pokazal sem bil, da umem braniti svoje prepričanje. Poslej mi ni mogel nihče očitati, da sem ga zatajil; vzlic temu pa sem hotel gledati dogodke od daleč in mirno opazovati njihov razvoj.

Zgodnji petelin je zapel za hišo in iz teme se je preko tihih polj razlegel do mene lajež oddaljenega psa. Ko sem ga poslušal pod vedrim sijajem zvezd, se je žalitev, ki mi jo je bil prizadejal Saint-Alais, po malem skrčila na pravo mero. Z rahlim, malone šaljivim obžalovanjem sem mislil na Denizo, svojo izgubljeno zaročenko. Vpraševal sem se, kaj neki poreče o tem nenadnem razdoru? Kdo ve, ali bo ta čudna izguba zaročenca zbudila vsaj njeno radovednost in zanimanje? Ali pa bo ubožica, ki je šele pravkar prišla iz samostana, v svoji neizkušenosti mislila, da je to običajni red stvari, da ženini prihajajo in odhajajo kar tako in da so pobune v našem kraj uvsakdanji dogodki?

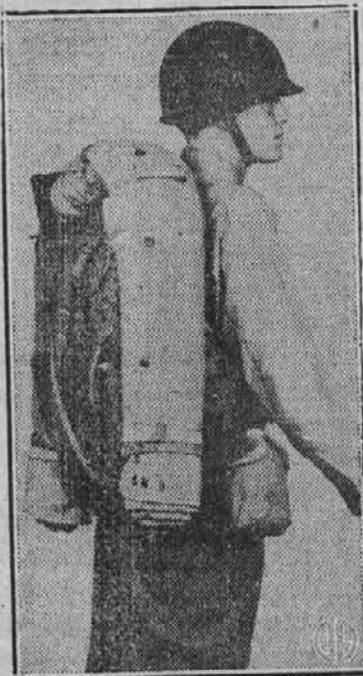
Tiho sem se smejal, ves srečen, da sem se odločil. A če bi bil vedel vse, kar se je v tistem trenutku godilo po svetu, bi bil gotovo še bolj zadovoljen. Zakaj bilo je v sredo, dne 22. julija, in Pariz je tisto noč trepetaje odpočival po čudnih dogodkih. Prvič, odkar je stal, je bil Pariz slišal zlovesni krič: "Na kandelaber!" ter videl silvolasega starca obešenega in mučenega do smrti. Drugo žrtev, mestnega intendanta, so bili podrli na tla, pohodili ga in ga javno, na očeh tisoč in tisoč ljudi, raztrgali na kose. Pariz je trepetaje gledal vse to in še druge stvari, ob katerih so reformatorji sami prebledevali; stvari, ki so opozorile vse misleče ljudi na to, da rohnijo in kipijo za La Fayetteom. Baillyjem in občinsko upravo drameče se sile predmestij, to je, ves Saint-Antoine in ves Saint-Marceau.

Ker so ostajala taka nasilja nekažnovana, je bilo že naprej jasno, da se morajo razširiti. In res jih je bilo čedalje več. V teku tedna so krenile pokrajine za zgledom prestolnice. Že dne 21. je bilo strassbourško ljudstvo razdejalo mestno hišo in uničilo arhive; bastilji v Bordeauxu in Cannesu sta bili zavzeti in porušeni. V Rouenu,

Rennesu, Lyonu in drugod so se dogajale težke in krvave pobune in pred vrati Pariza, v Poissyju in Saint-Germainu, so obešali mlinarje. Cahors je bil skoro edini, ki je okleval. Šele ko je prišla k nam poročajoča vest o kraljevi kapitulaciji — o tem, da je bil dne 17. julija prišel v pobunjeni Pariz ter milostno odobril porušenje Bastilje — in o tem, da je bila dne 22. julija druga vstaja, pri kateri sta poginila Foulon in Berthier — šele tedaj je jelo vreti po vse mnašem kraju. Abbe Benoit mi je z obrazom polnim osuplosti in dvoma prinesel zle novice; hodila sva po terasi in razpravljala o njih. Gotovo so bila ta in podobna poročila prispela tudi že v mesto in spravila plemstvo na druge misli, tako da me ni nihče več izzival in nadlegoval. Jaz v svoji kmetški samoti sem bil najbrže edini, ki vse do tistega jutra — menda je bilo dne 29. julija — nisem vedel ničesar.

"In kaj mislite zdaj?" sem ves zamišljen vprašal župnika, ko je končal.

"To, kar sem mislil prej,

Gornja slika nam predstavlja ameriškega vojaka "marina," ki ima po novem načinu zloženo svojo prtljago tako, da prida večina bremen na rame.

David Rockefeller je star 26 let in je najmlajši sin John D. Rockefeller-ja se je izjavil, da takoj ko bo urenil vse svoje osebne zadeve doma, bo vstopil kot prostak v ameriško armado.

Pod skupno sliko predsednika Roosevelta in generalissima Chiang Kai-sheka stoje ameriški letalci-prostovoljci na Kitajskem. Te prostovoljce nazivajo "Flying Sharks," ki so poznani po svojih drznih poletih na sovražnika. Slika je bila posneta v neki vojaški baraki v neimenovanem kraju.

ne več ne manj," je odvrnil brez obotavljanja. "Prišlo je, kar je moralo priti. Brez denarja in zaradi tega tudi brez vojakov, ki bi se hoteli boriti, in z ljudstvom, ki umira gladi, in z ljudmi, ki so jim glave polne prevratnih teorij — kaj more vlada v takem položaju?"

"Prestati vladati," sem dejal. "A to gotovo ni tisto, česar vsi žele."

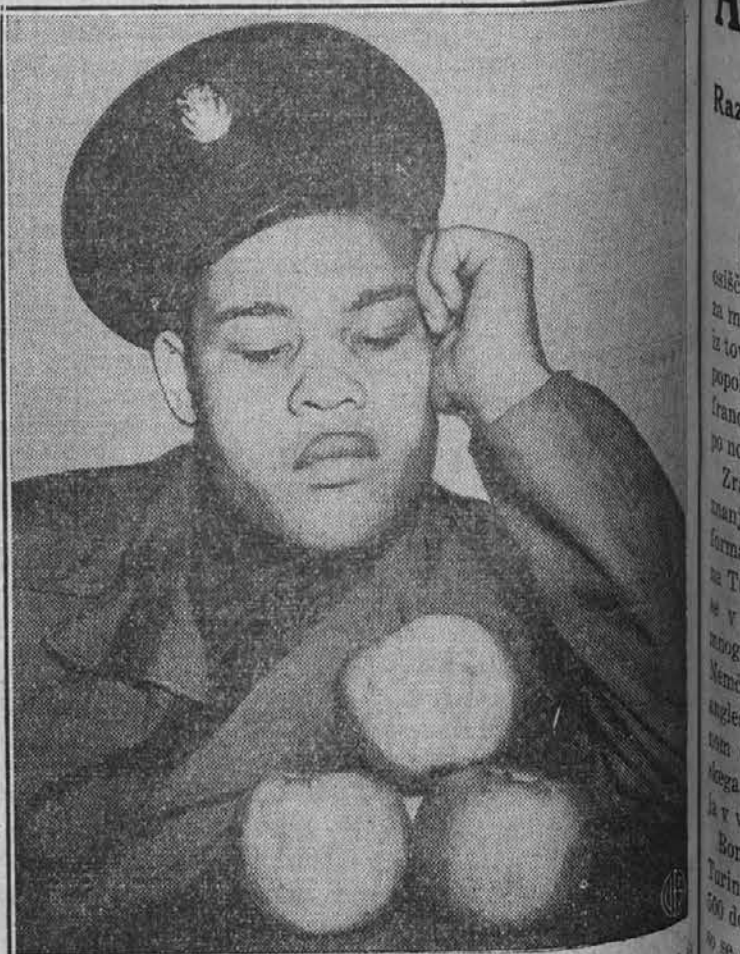
"Ni dvoma, da se bližamo nemirnim časom," je nadaljeval,

čeprav ne baš samozavestno. "Toda sile reda in zakonitosti vselej tiste, ki naposled zmagajo. Uverjen sem, da bo tako."

"A preje bomo imeli mirne čase?"

"Da," je dejal. "Prej bomo imeli nemirne čase. Ne skrivam svoje želje, da bi ti hudi časi že za nami, ostanimo pogumni, gospod vikont."

(Dalje prihodnjik.)

Boksaški prvak Joe Louis je za svoj nastop, ko se je spoprijel z Abe Simon-om v New Yorku, kupil svojim vojaškim tovarišem vstopnic v vrednosti \$3.000.00, tega pa je polno vsoto, ki bi jo bil dobil on, daroval v skladu s tega pa je polno vsoto, ki bi jo bil dobil on, daroval v skladu s cer \$64.908.02. On pa je dobil za svoj nastop le pet julijev, dva je že pojedel in tri pa vidimo še pred njim na sliki.

Predsednik je odlikoval admirala William H. Standleya za njegovo odlično službo pri mornarici. Odlikovanje je bilo izročeno pred odhodom admirala Standleya na njegovo novo službeno mesto kot poslanik v Rusiji. V ozadju je admiral Ernest J. King, poveljnik ameriške mornarice.

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unijska tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Pri-
dite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Ave.

HENDERSON